

POSUDEK ŠKOLITELE

KŘEČKOVÁ, Anna: Život na pražském sídlišti Lužiny očima jeho obyvatel od konce 80. let po současnost. Bakalářská práce, FHS UK, Praha 2010, 76 s.

Práce studentky Anny Křečkové si za svůj cíl stanovila analýzu každodennosti na pražském sídlišti Lužiny tak jak je reflektována v paměti „domorodců“, tedy osob bydlících v tamějších panelových domech od okamžiku jejich dokončení až po současnost. Autorka svůj terénní výzkum uskutečnila na sídlišti, které patří do většího urbanistického celku tzv. Jihozápadního města, kde vyrostla a kde se cítí být doma. Natočila sedm rozhovorů s osobami bydlícími v jednom z lužinských „paneláku“, který byl postaven na konci 80. let (Lužiny byly jednou z posledních oblastí kde se Praze komplexně vystavovaly panelové domy).

Studentka svojí práci rozdělila do několika částí: v první se zabývá metodologií a popisuje v ní okolnosti terénního výzkumu, představuje zde vzorek narátorů a také své výzkumné kroky včetně analýzy a interpretace natočených rozhovorů. Rozhovory natáčela dle metody orální historie a proto také o ní pojednává v první části své bakalářské práce. V druhé části autorka představila Prahu 13 (a dějiny tohoto územního celku od pravěku až po současnost), ulici a technologický celek kde výzkum prováděla. Poslední část práce autorka věnovala interpretaci rozhovorů a tuto kapitolu rozdělila do čtyř tematických bloků. Analyzovala zde motivace a důvody, která narátory vedly k tomu, aby se přestěhovali na sídliště Lužiny, jejich názory na infrastrukturu a vzhled sídliště v okamžiku stěhování a v současnosti, vzhled bytů narátorů (rekonstrukce, vybavení domácnosti) a obecné výhody a nevýhody bydlení na sídlišti. Samozřejmě se autorka ve své práci dotkla i aktuálních témat, které se vztahují k životu na tomto sídlišti.

Domnívám se, že je práce studentky Anny Křečkové přínosná především z toho důvodu, že se tématu hromadné socialistické panelové výstavby věnuje na příkladu příběhů konkrétních osob žijících na konkrétním pražském sídlišti (Lužiny), o němž v českém vědeckém prostředí neexistují relevantní historické ani antropologické publikace (kniha antropologa Laurenta Bazac-Billauda o Jihozápadním městě ještě nebyla vydána). Za další významný přínos bakalářské práce považuji také uskutečněné rozhovory, které jsou unikátním dokumentem o životě na sídlišti a o jeho proměnách. Jihozápadní město sice není největším pražským sídlištěm, nicméně jako urbanistický celek pro 50 000 tisíc lidí vzbuzuje respekt.

Z bakalářské práce Anny Křečkové, jejího rozsahu a použité literatury je zřejmé, že se studentka dlouho a důkladně připravovala na terénní výzkum. Ten uskutečnila systematicky a

kvalitně. Nahrané rozhovory přepsala s evidentní pečlivostí. Nicméně, ve světle důkladné přípravy na terénní výzkum vyvstávají některé nedostatky týkající se především poslední, interpretační části bakalářské práce. Autorka čtyři interpretační okruhy analyzuje prostřednictvím citací z rozhovorů a umožňuje, abychom prožitou každodennost sledovali „očima“ samotných narátorů. Nicméně, forma, kterou v této části své práce zvolila, je mnohdy příliš popisná – sledujeme zde názory a sdělení narátorů, kteří svojí zkušenost se životem na sídlišti hodnotí různě a originálně, a autorka je poněkud pasivně řadí po sobě a uvádí prostřednictvím stručných úvodních komentářů. Některá zjištění ze svého výzkumu, mnohdy velmi zajímavá, bohužel nezasazuje dostatečně do širšího kulturního a společenského kontextu a proto se dozvídáme jen málo o tom jakou mají obecnější relevanci, např. ve vztahu k problematice masové výstavby v socialistické Praze, života na sídlišti nejen na Lužinách ale v celém hlavním městě, potažmo v celé České republice atd. Dále některá témata, která by si jistě zasloužila hlubší pojednání pouze „natukne“, tak jak je tomu v případě předávání negativních stereotypů o sídlištech, které ne vždy korespondují s názory samotných narátorů. Je zřejmé, že by k odstranění těchto nedostatků bylo nutné studovat další literaturu týkající se nejen problematiky sídlišť, ale i formy zpracování orálněhistorických prací. Podoba poslední kapitoly tak poukazuje na to, že se studentka během jejího sepisování zřejmě dostala do časové tísně.

Navzdory zmíněným výtkám se domnívám, že je jedním z cílů bakalářské práce také kvalitní realizace terénního výzkumu (v tomto případě orálněhistorického výzkumu), a ten byl v případě studentky Anny Křečkové splněn. Autorce bych doporučovala, aby se tématu věnovala i v dalším studiu a prohlubovala tak své znalosti o problematice.

Práci doporučuji přijmout k obhajobě a navrhuji její hodnocení stupněm velmi dobře.

V Praze, 11. října 2010

Hana Pelikánová